

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-69

30.1.2023

If Skadeforsikring NUF

Motorvogn

Totalskade – erstatningsoppgjør – advokatutgifter?

Sikredes bil ble totalskadd 23.1.22. Selskapet tilbød først erstatning på kr 84 929 etter fradrag for kr 5 800 i egenandel. I selskapets verdivurderingsrapport sto det bl.a. at markedsverdien var vurdert av to forhandlere til hhv. kr 90 000 og kr 88 000, at bil med samme kilometerstand på finn.no var priset til kr 92 000, og at selskapets takstmann, etter samtale med verkstedet, hadde notert at sikredes bil virket sliten i lakk, at den flasset lakk venstre dør, at det var mye steinsprut, at den svettet olje og bar preg av å være godt brukt. Etter at sikrede avviste tilbudet, økte selskapet det til kr 101 700. Sikrede aviste også dette tilbudet, viste til to lignende biler på finn.no priset til hhv. kr 119 000 og kr 160 000, og krevde kr 150 000 i erstatning for bilen og kr 34 500 inkl. mva. til dekning av advokatutgifter. Selskapet fastholdt tilbudet på kr 101 700 og viste bl.a. til at den ene av de to bilene sikrede hadde sammenlignet med, som var priset høyest, ikke var solgt. Vedrørende utgiftene til advokat henviste selskapet til dets avdeling som behandlet krav under sikredes rettshjelpsforsikring. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde krav på ytterligere erstatning under bilforsikringen, og at han da heller ikke hadde krav på erstatning for utgifter til advokatbistand.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 82 800

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på bil og spørsmålet om selskapets erstatningsoppgjør er korrekt.

Sikredes bilforsikring har følgende vilkår om "*Skadeoppgjørregler og egenandeler*" under pkt. 8.1.1:

Forsikringsverdien for kjøretøyet beregnes etter hva det på skadedagen vil koste If å anskaffe og omregistrere tilsvarende - eller i det alt vesentlige tilsvarende - utstyrt kjøretøy/del av samme merke, modell, type, årgang, utførelse og stand, - gjenanskaffelsesverdien. Den avgiftsklasse forsikret kjøretøy var godkjent i på skadedagen, legges til grunn for vurdering av gjenanskaffelsesverdi.

Vilkårene pkt. 8.5.5 angir egenandel for kaskoskader til kr 6 000.

Sikredes bil (Audi Q5, 2,0, 170HK, diesel, 2010-modell) ble totalskadet i en ulykke 23.01.22. Selskapet opplyste til sikrede ved mottok av skademeldingen at avtalt egenandel på kaskoforsikringen var kr 6 000, og at hun hadde opptjent kr 200 i egenandelsfordel, slik at egenandelen var på kr 5 800.

Det fremgikk av en melding 7.2.22 til selskapet fra verkstedet at:

denne tåler ikke reparasjon
vurderes som innløsning.
høy kmstand.. bilder lagt ved..

bil står her om dere trenger mer info.

Bildene som var vedlagt viste at bilen hadde rustskader, flasket lakk og slitte dekk med mønsterdybde under tre mm.

I selskapets verdivurderingsrapport av 16.10.22 var det krysset av for normal ved tekniske bedømmelse av karosseri, lakk og interiør, at kilometerstand var 278 893, at markedsverdien var vurdert av to forhandlere til hhv. kr 90 000 og kr 88 000, og at bil med samme kilometerstand på finn.no var priset til kr 92 000 inkl. reg. I rapporten hadde selskapets takstmann notert "*Snakket med verksted Bilen virker sliten i lakk flasser lakk venstre dør samt mye steinsprut, svetter noe olje???*" og "*Bærer preg av å være godt brukt*". Takstmannen hadde i den endelige rapporten fastsatt bilens verdi til kr 107 500 basert på at dens normale verdi var kr 89 000, "Dokumenterte påkost-Ekstraustyr" kr 16 771 og omregistreringsavgift kr 1 729.

Selskapet tilbød sikrede 11.2.22 erstatning på kr 84 929. Dette tilsvarte erstatning for bilen med kr 89 000 inkl. fastmontert utstyr og to sett hjul, kr 1 729 for omregistrering og fradrag for kr 5 800 i egenandel. Sikrede opplyste at hun ikke fant tilsvarende bil på finn.no for den summen, og med mindre selskapet kunne sørge for reparasjon av bilen, krevde hun et bedre tilbud. Selskapet tilbød så sikrede pr. telefon at verdien ble satt til kr 107 500, men sikrede avviste 21.3.22 det og krevde "120 000+egenandel", eller at hun fikk bilen tilbake for å reparere den selv mot at selskapet betalte kostnadene. Selskapet sendte sikrede 19.4.22 det siste tilbudet skriftlig. Det sto her at sikrede ville få utbetalt kr 101 700, som tilsvarte erstatning for bilen på kr 105 771 inkl. fastmontert utstyr og to sett hjul, kr 1 729 for omregistrering og egenandel på kr 5 800.

Sikredes advokat anmodet 14.6.22 om dekning av utgifter til advokatbistand i anledning erstatningsoppgjøret, idet sikrede verken snakket norsk eller engelsk. Selskapet bekreftet 22.6.22 at sikredes rettshjelpsforsikring dekket rimelig og nødvendig bistand inntil kr 100 000 med en egenandel på kr 6 000 samt 20 % av det overskytende.

Sikredes advokat sendt selskapet 28.6.22 et erstatningskrav på vegne av sikrede. Fra kravet hitsettes:

Det anføres at markedsverdi for bilen var minst kr. 150 000,00. Det vises til to Finn-annonser for lignende biler:

[....]

Prisen for bilene på Finn ligger på mellom 119 000,00-160 000,00kr. Bilene i annonsene har imidlertid ikke det samme ekstraustyret som bilen til ..sikrede.. hadde, herunder skinnseter, elektriske seter, startknapp, koppholder med kjøle- og varmfunksjon. I tillegg må det antas at prisen i Finn-annonsene er lavere enn det prisen var i januar.

4. Avsluttende kommentarer

Det kreves med dette følgende erstatningsoppgjør for bilen:

Erstatning for bilen og ekstraustyr kr 150 000,00

Omregistrering kr 1 729,00

-Egenandelen kr 5 800,00

Til utbetaling kr 145 929,00

[....]

Videre kreves erstatning for hittil påløpte advokatutgifter som til nå utgjør kr. 11 625,00 inkludert MVA. Disse anses som rimelige og nødvendige, all den tid forsikringen har sluttet å besvare ...sikredes... henvendelser.

De to Finn-annonsene det ble vist til i kravet ovenfor gjaldt begge Audi Q5, TDI, 2,0, 170 HK, S tronic, 2010-modell, diesel og med automatgir. Den ene bilen hadde kilometerstand 270 000 og var priset til kr 119 000 inkl. omregistrering, mens den andre med kilometerstand 229 695 var

priset til kr 160 000 inkl. omregistrering.

Selskapets takstmann avviste kravet 7.7.22:

..sikredes bil.. er en 2010-modell Audi Q5, med km-stand på skadedato – 278893 km.

Skadene på bilen var så stor at det ikke var økonomisk forsvarlig å reparere. Derfor ble det valgt å kondemnere / innløsning den.

Ved vurdering av bilens marked- / gjenanskaffelsesverdi ble det gjort undersøkelser med 2 stk merkeforhandlere – M Bil som vurderer verdien på denne bilen til å være ca kr 90000,-, og M Bil som vurderer verdien på denne bilen til å være ca kr 88000,-. I tillegg ble det gjort undersøkelser ved søk på nett – blant annet på "finn.no" og "nettbil.no". Med bakgrunn i disse undersøkelser ble det sendt ut vårt første erstatningstilbud. Etter klage fra kunde ble det gjort en ny vurdering av bilens markedsverdi - hvor vi valgte å imøtekomme kunden på best mulig måte. Da ble da sendt ut et nytt erstatningstilbud som er høyere enn merkeforhandlere sine vurderinger. Dette er opplysninger som ble gjennomgått med kunden på telefon via tolk (norsktalende venninne) den 19.04.2022. Det ble den gang oppfattet som at de forstod gjennomgangen og grunnlaget for vurderingen av bilens verdi, og at det ikke var nødvendig med ytterlig forklaring.

Siste henvendelse fra kunden var 19.04.2022 – dagen de fikk en gjennomgang av verdivurdering pr tlf og tilsendt nytt erstatningstilbud. Ut fra dette forstår jeg det slik at det ikke skulle være behov for en ny gjennomgang og ny begrunnelse for verdivurderingen. Under verdivurdering er det også tatt hensyn til at alle 4 hjul på bil er slitt og har mønsterdybde mindre tillatt – som er 3 mm på vinterdekk. Ellers har bilens ytre lakkflater noen gamle rust- og ripeskader. Totalt sett er det med på å si noe om bilens tilstand før skade.

Deres henvisning til 2 stk finn-annonser er ikke representativt for markedsverdi for tilsvarende bil. Det gjelder blant tilstand, utstyr og kjørte km. I tillegg er begge bilannonser lagt ut på finn.no i februar 2022 – og de er fortsatt ikke solgt. Noe som er med på å indikere for høy prisantydning.

Vi kan ikke se at det er kommet noen nye opplysninger som gir grunnlag for ny vurdering av markedsverdien, og vi vil derfor opprettholde erstatningsbeløpet gitt i vårt tilbudsbrev av 19.04.2022.

Når det gjelder spørsmål om dekning av påløpte advokatutgifter må dette sendes som egen sak til If v/ Rettshjelpavdelingen for vurdering. [...].

Sikrede opprettholdt 7.9.22 at bilens verdi var høyere enn selskapets tilbud. Sikrede hevdet bilene i annonsene det var vist til 28.6.22 var solgt, og at det var uttrykk for passende prisantydning. Sikrede hevdet det ikke stemte at bilen hadde "*mønsterdybde mindre tillatt*", og at det virket som om bilens ekstrautstyr ikke var hensyntatt i selskapets verdivurdering, herunder skinnseter, elektriske seter, startknapp og koppholder med kjøle- og varmfunksjon. I tillegg viste sikrede til at registerreimen nylig ble byttet ut. Sikrede hevdet bilens gjenanskaffelsesverdi på skadetidspunktet var minst kr 130 000. I tillegg krevde sikrede refundert innbetalt forsikring for februar–august 2022 på kr 12 684 (syv måneder á kr 1 812) og dekket advokatutgifter som så langt utgjorde kr 26 375 inkl. mva.

Selskapet opprettholdt 13.9.22 tilbudet for bilen og avslo kravet om refusjon av premie. Sikrede, var som rettmessig eier av bilen forpliktet til å ha ansvarsdekning og å betale trafikkforsikringsavgift (TFA). Dersom hun ikke ville betale dette, måtte hun selv avregistrere bilen. Selskapet foreslo å annullere dekningene for fører- og passasjerulykke, delkasko og kasko, slik at sikrede ville få refundert kr 10 280 for perioden 24.1.22 til d.d. Selskapet opplyste at det ville refundere beløpet ved at fremtidig betalingsplan ble redusert for de øvrige forsikringene med samme forsikringsavtalenummer. Selskapet opplyste 15.9.22 at sikredes krav på dekning av advokatutgifter måtte rettes til selskapets avdeling som håndterer rettshjelpsforsikring, samt at egenandel ville bli trukket fordi selskapet opprettholdt sin avgjørelse.

Sikrede skrev til selskapet 29.9.20 at "*Jeg aksept for Audi 105 771 kr. Med Egenandelen -5800kr.*" Selskapet utbetalte 30.9.22 kr 101 700 i erstatning til sikrede.

Via sin advokat tilbød sikrede 3.10.22 som et forlik å godta tilbudt erstatning på kr 105 771 dersom selskapet dekket advokatutgiftene på kr 29 500, samt egenandelen. Selskapet avviste dette 4.10.22. Senere skrev selskapet til sikrede at hun hadde *"NOK 10 631 til gode, som du har betalt for mye på dine forsikringer. Ring oss for å avtale hvilken konto dette skal utbetales til."*

På vegne av sikrede ble det 23.10.22 sendt klage til Finansklagenemnda.

Sikrede krever dekning for 150 000 for bilen, kr 10 280 i tilbakebetaling av forsikring og kr 34 500 inkl. mva. til dekning av advokatutgifter. Da selskapet 30.9.22 utbetalte kr 101 700, utgjør det gjenstående kravet kr 93 080.

Sikrede anfører at forsikringsverdien ifølge vilkårene pkt. 8.1.1 *"beregnes etter hva det på skadedagen vil koste if å anskaffe og omregistrere tilsvarende"*. Sikrede viser til to finn-annonser for lignende biler som viser at prisen ligger mellom kr 119 000 til kr 160 000. Sikrede hevder prisen i finn-annonsene er lavere enn de var på ulykkestidspunktet, at det ikke stemmer at bilen har *"mønsterdybde mindre tillatt"*, at bilens ekstrautstyr ikke er hensyntatt av selskapet, samt at det også må tas hensyn til at registerreimen ble byttet like før ulykken.

Sikrede påpeker at selskapet har uttalt om forsikringspremien som skal refunderes at beløpet vil *"tilbakeføres ved at fremtidig betalingsplan reduseres for de øvrige forsikringene som følger av samme forsikringsavtalenummer"*. Sikrede opplyser at hun nå betaler mer i forsikring pr. måned selv om hun har sagt opp begge bilforsikringene, og hun krever derfor at kr 10 280 blir utbetalt. Hun hevder selskapet har endret dette beløpet til kr 6 031, jf. en melding til sikrede fra selskapet på Mine-sider.

Sikrede krever dekket advokatutgifter med kr 34 500 inkl. mva. og egenandelen. Hun viser til at hun har fått delvis medhold i flere krav, og at selskapet har avslått et rimelig forlikstilbud.

Selskapet avviser ytterligere ansvar. Bilens skader var så omfattende at de oversteg bilens verdi og reparasjon var derfor uforsvarlig. Takstmannens verdivurdering av bilen er basert på Rødboka, finn-kode 245149790 (bil med samme kilometerstand til kr 92 000, men i bedre stand) og vurdering av to forhandlere (kr 90 000 og kr 88 000 eks. omregistrering). Takstnotater og bilder av bilen viser at det er slitasje og gamle skader. Selskapet tilbød sikrede et erstatningsoppgjør basert på markedsundersøkelser som hun avviste, og at det økte tilbudet noe for å få avsluttet saken på en minnelig måte. Selskapet opplyser at det 29.9.22 mottok aksept for tilbudet fra sikrede og derfor utbetalte beløpet samtidig som det annullerte forsikringen tilbake til skadedato. I tillegg sa sikrede opp en gjenværende forsikring på en hund, slik at restbeløpet for tilbakebetaling av forsikring utgjorde samlet kr 10 631. Selskapet hevder sikredes påstand om at beløpet for tilbakebetaling av forsikring er redusert ikke stemmer og opplyser at det har avventet aksept fra sikrede for å refundere forsikringen for kjøretøyet og dyreforsikringen med kr 10 631.

Selskapet bestrider at det er dokumentert at bilens verdi er høyere enn det sikrede allerede har godkjent og akseptert som oppgjør. Den ene bilen i finn-annonsene sikrede har vist til er fortsatt ikke solgt. Den andre bilen er solgt, men ifølge selskapet vil forhandler ikke opplyse om prisen utover å bekrefte at den var lavere enn annonsen tilsa. Selskapet mener uansett at annonsene ikke er representative, fordi de viser godt vedlikeholdte biler med lavere kilometerstand. Skifte av registerreim øker ikke verdien, men utgjør normalt vedlikehold. Selskapet viser også til at sikredes bil var utsatt for relativt store rustangrep, at lakken flasset på venstre dør, og at det var mye steinsprut. I tillegg var det klare tegn til at motoren svettet olje. Verkstedet har målt dekkenes mønsterdybde til mellom to–tre mm, mens kravene er minimum tre mm på vinterdekk. Ifølge selskapet skal takstmannen ha forsøkt å forklare personen som bisto klager i diskusjonen om verdien at utstyret var hensyntatt, og at det som nevnes er utstyr som er med i spesifikasjonen fra

fabrikken. I FinKN 2020-84 ble to finn-annonser ikke ansett tilstrekkelig for å sannsynliggjøre en høyere verdivurdering. Selskapet mener det ikke har gjort feil som tilsier at egenandelen ved bruk av rettshjelpsdekningen skulle blitt frafalt og påpeker at sikrede godtok selskapets tilbud før advokat kom inn i bildet, at det ble informert om egenandelen, og at sikrede valgte å anvende rettshjelsforsikringen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på

1. ytterligere erstatning for bilens verdi,
2. tilbakebetaling av forsikringspremie og
3. dekning for advokatutgifter.

Nemnda ser først på spørsmålet om selskapets erstatningsoppgjør er korrekt. Vilklårenes pkt. 8.1.1 om "Forsikringsverdi for kjøretøyet" fastslår:

Forsikringsverdien for kjøretøyet beregnes etter hva det på skadedagen vil koste å anskaffe og omregistrere tilsvarende - eller i det alt vesentlige tilsvarende - utstyrt kjøretøy/del av samme merke, modell, type, årgang, utførelse og stand, - gjenanskaffelsesverdien. Den avgiftsklasse forsikret kjøretøy var godkjent i på skadedagen, legges til grunn for vurdering av gjenanskaffelsesverdi.

Ifølge vilklårene pkt. 8.5.5 er egenandelen for kaskoskader kr 6 000. Etter det opplyste er sikredes egenandel kr 5 800 etter opptjent egenandelsfordel på kr 200.

Det er ikke bestridt at det ikke lønner seg å reparere bilen. Spørsmålet blir derfor hva som var bilens "gjenanskaffelsesverdi" eller markedsverdi på skadedagen.

Selskapets tilbud av 19.4.22 var på kr 101 700, basert på en normal verdi på kr 105 771 inkl. fastmontert utstyr og to sett hjul, kr 1 729 for omregistrering og fradrag for egenandel på kr 5 800.

Sikrede hevder bilens markedsverdi minst var kr 150 000 og viser til to annonser på finn.no som gjelder to Audi Q5, TDI, 2,0, 170 HK, S tronic, diesel, 2010-modell med automatgir. Den ene av disse har kilometerstand 270 000 og er priset til kr 119 000 inkl. omregistrering. Den andre har kilometerstand 229 695 og er priset til kr 160 000 inkl. omregistrering. Sikrede påpeker også at bilene i annonsene ikke har samme ekstrautstyr som sikredes bil, herunder skinnseter, elektriske seter, startknapp og koppholder med kjøle- og varmfunksjon. I tillegg mener sikrede det må antas at prisen i finn-annonsene er lavere enn det prisen var i januar.

Ifølge sakens opplysninger var sikredes bil en Audi Q5, 2,0, 170HK, diesel, 2010-modell med en kilometerstand på 278 893. Sikredes bil hadde følgelig kjørt 8 893 mer enn den rimeligste annonserte bilen og 49 198 km mer enn den dyreste bilen. Nemnda mener de opplysningene som står i annonsene ikke gir tilstrekkelig grunnlag til å konkludere med at verdien på sikredes bil er minst kr 150 000. Selv om det er en del likheter, er bilenes utstyr og tilstand forskjellig.

Selskapets takstmann viser til annonse for en Audi Q5, 2,0, 170HK, diesel, automat, 2010-modell med kilometerstand 284 000 priset til kr 89 729 inkl. omregistrering. Nemnda har ikke grunnlag for å vurdere denne bilen opp mot sikredes bil, men kan heller ikke se at de annonsene som sikrede har fremlagt er tilstrekkelig til å sannsynliggjøre at selskapets vurdering er feil. Selskapets takstmann har i tillegg bl.a. uttalt at sikredes bildekk var slitt med mønsterdybde under kravet til tre mm for vinterdekk, samt at bilens ytre lakkflater hadde noe gamle rust- og ripeskader. Dette er også dokumentert gjennom bilder.

Priser oppgitt i finn-annonser gir dessuten kun et estimat for bilenes verdi og sier ikke noe om hva bilene faktisk blir solgt for. Søk på de to finn-annonsene sikrede har vist til viser at den bilen som var priset til kr 160 000 ble nedjustert til kr 149 000, mens bilen som var priset til kr 119 000 var merket "solgt" uten at det var oppgitt til hvilken pris. Dette viser at oppgitt pris ikke sier noe om faktiske salgspris.

Nemnda kan derfor ikke se at de finn-annonsene sikrede viser til i tilstrekkelig grad sannsynliggjør at sikredes bils markedsverdi/gjenanskaffelsesverdi på skadetidspunktet var høyere enn kr 107 500 inkl. omregistrering. Sikrede har bevisbyrden for omfanget av det kravet som fremsettes, og sikrede har ikke har fremlagt dokumentasjon fra f.eks. et merkeverksted, takstmann eller annen bilkyndig person som støtter opp om sikredes syn, jf. FinKN 2020-84 og 2017-308.

Sikrede har etter dette ikke krav på erstatning utover det selskapet har tilbudt for den totalskadde bilen, jf. erstatningstilbudet av 19.4.22 på kr 101 700. Når sikrede ikke får medhold i kravet om ytterligere erstatning, har sikrede heller ikke krav på dekning for utgifter til advokatbistand utover det som følger av vilkårene i sikredes rettshjelpsforsikring, herunder bestemmelsene om egenandel.

Sikrede har i tillegg fremsatt krav om refusjon av premie for bilforsikringen med kr 10 280. Sikrede anfører at selskapet først akseptert dette, men senere reduserte beløpet. Selskapet hevder på sin side at beløpet ikke er redusert og opplyser at sikrede også har sagt opp forsikringen på en hund, slik at beløpet sikrede nå har til gode er kr 10 631. Basert på disse opplysningene kan nemnda ikke se at selskapet har bestridt sikredes krav om refusjon av innbetalt forsikringspremie for bilen og legger til grunn at dette vil bli utbetalt til sikrede.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).